

Ročná správa o riešení projektu za rok 2016

Názov projektu Evidenčné číslo projektu **APVV-15-0368**

Prax v centre odborovej didaktiky, odborová didaktika v Centre praktickej prípravy

Zodpovedný riešiteľ **doc., PaedDr. Jana Duchovičová, PhD.**

Príjemca **Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre**

Začiatok riešenia projektu **01.07.2016**

Koniec riešenia projektu **30.06.2020**

ROZBOR RIEŠENIA PROJEKTU (max. 10 strán)

Uved'te podľa nasledujúcej záväznej osnovy:

- 1. Postup prác pri riešení projektu u príjemcu, ako aj spolupríjemcu podpory APVV vzhľadom na harmonogram riešenia projektu**
- 2. Rozbor výsledkov riešenia vzhľadom na stanovené ciele**
- 3. Zoznam výstupov a prínosov projektu za posledný rok** – uved'te v prílohe – formulár Výstupy a prínosy projektu za rok/obdobie (kópie deklarovaných výstupov sa neprikladajú, je možné uviesť internetové odkazy na uvedené výstupy)
- 4. Upresnenie harmonogramu prác a cieľov na nasledujúci rok**

↓↓

Postup prác pri riešení projektu u príjemcu, vzhľadom na harmonogram riešenia projektu

Aktuálne sa v prvom roku riešenia nachádza riešený projekt vo svojej prvej fáze. Cieľom riešeného projektu v prvej fáze riešenia je identifikovať kľúčové adaptívne vyučovacie stratégie uplatňujúce kognitívne orientovaný prístup pre rozvoj kritického a tvorivého myslenia žiakov v konkrétnych odborových didaktikách, t.j. v didaktikách vyučovania matematiky, chémie, fyziky, biológie, informatiky, geografie, slovenského jazyka a literatúry, anglického jazyka a literatúry, etickej výchovy, náuky o spoločnosti, pedagogiky, telesnej výchovy, výtvarného, hudobného, hudobno-dramatického umenia a techniky. Identifikácia stratégií pre rozvoj kritického a tvorivého myslenia je nevyhnutná pre následnú tvorbu metodického materiálu v podobe didaktických situácií a stratégií vyučovania príslušného predmetu aplikujúceho psychodidaktické poznatky v príslušných odborových didaktikách. Predpokladané trvanie fázy je júl 2016 až október 2017.

V rámci tejto etapy riešenia projektu, v súlade s vymedzeným cieľom sa uskutočňuje výskum odborovo didaktických stratégií uplatňovaných vo vyučovaní jednotlivých predmetov.

V septembri 2016 bolo realizované spoločné stretnutie celého tímu riešiteľov so zámerom zosúladiť stratégiu riešenia na jednotlivých pracoviskách riešiteľov v konkrétnych odborových didaktikách a vytvoriť podrobný plán zberu výskumných dát a čerpania finančných prostriedkov.

V roku 2016 prebiehala tvorba výskumných nástrojov potrebných pre uskutočnenie behaviorálnej metódy, najmä priameho a nepriameho pozorovania a nástrojov exploratívnych metód (dotazníky, formuláre štruktúrovaného rozhovoru). Nástroje sú určené pre výskumnú vzorku, ktorú tvoria cviční učitelia, odboroví didaktici a učitelia-experti. Prebiehal a naďalej prebieha zber materiálov a informácií pre uskutočnenie analýz písomných záznamov a literárnej metódy. Predmetom literárnej metódy, ako aj aplikovaných komparatívnych metód je identifikácia stavu rozpracovanosti predmetu výskumu vo vybraných školských systémoch v rámci krajín OECD a analýza záverov uskutočnených výskumov v oblasti problematiky kritického a tvorivého myslenia so snahou vymedziť nielen ich konceptuálnu rovinu, ale predovšetkým konštrukty a kategórie kritického a tvorivého myslenia v jednotlivých predmetoch pre potreby implementácie a optimalizácie vyučovacích stratégií.

S napĺňaním zámerov prvej fázy riešenia projektu úzko súvisí aj čerpanie finančných prostriedkov, ktoré sa prioritne zameriavalo na nákup materiálu potrebného k tvorbe výskumných nástrojov, zabezpečenie zberu dát u nás a v zahraničí, publikovanie dielčích výsledkov, získanie softwaru pre štatistické spracovanie dát a pod.

Počas prvých šiestich mesiacov riešenia projektu boli vypísané a riešené témy diplomových a bakalárskych prác súvisiace s problematikou, celkovo 50 a témy dizertačných prác, na ktoré boli prijatí 4 doktorandi.

V rámci uskutočnených ciest boli vytvárané kontakty pre prípravu medzinárodnej spolupráce v rámci riešeného projektu. Zodpovedná riešiteľka vytvárala zároveň priestor pre popularizáciu projektu v odborovodidaktickom a pedagogickom prostredí najmä na národných konferenciách, Asociácii pedagogických fakúlt Slovenskej a Českej republiky a ďalších odborných podujatiach.

2. Rozbor výsledkov riešenia vzhľadom na stanovené ciele

Cieľom projektu v prvej fáze riešenia, ktorá trvá od 1.7. 2016 do 31.10.2017 je identifikovať kľúčové adaptívne vyučovacie stratégie uplatňujúce kognitívne orientovaný prístup pre rozvoj kritického a tvorivého myslenia žiakov v konkrétnych odborových didaktikách. Ide o prvý rok riešenia a zároveň len prvú tretinu prvej fázy riešenia, vzhľadom na túto skutočnosť nie je možné ešte hovoriť o konkrétnych výsledkoch a záveroch, preto k výsledkom riešenia za prvých šesť mesiacov zaraďujeme publikované výstupy, témy diplomových prác, ktoré boli v súvislosti s riešenou témou vypísané a popularizačné aktivity riešiteľov viazané na riešený projekt.

V rámci prvej fázy bolo grantovo podporené vydanie vedeckej monografie:

Gunišová, Denisa - Kozárová, Nina. 2016. Pojmové mapy v teórii a praxi. Nitra : UKF, 2016. 174 s. ISBN 978-80-558-1075-1.

Monografia sa zameriava na analýzu jednej z významných psychodidaktických tém a stratégií štruktúrovania učiva ako elementu smerujúcemu k rozvíjaniu kritického myslenia žiakov v jednotlivých predmetoch. Monografia priamo zapadá do rámca riešenej problematiky a je jednou z východiskových prác teoretického vymedzenia stratégií rozvíjania kritického myslenia.

Okrem toho riešiteľia publikovali aj ďalšie monografické práce, ktoré priamo súvisia s riešenou problematikou, avšak financované boli z vlastných zdrojov.

Igor Lomnický, Štefánia Kuzmová. 2016. Tvorivé aplikácie etickej výchovy v mimoškolskej činnosti ; recenzent: Ľubica Predanócyová, Ivan Podmanický. - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2016. - 164 s. - ISBN 978-80-558-1031-7.

Na predmetnú publikáciu sme zaznamenali aj ohlas v nekarentovanom vedeckom časopise 2016 Šlosárová, S. Podstatné súvislosti etickej výchovy. In Civitas. ISSN 1335-2652, roč. 22, č. 50, s. 16.

Priame prepojenie na riešený projekt má aj výstup – vysokoškolská učebnica riešiteľky Eleny Kováčikovej, ktorá implementuje psychodidaktické témy v didaktike cudzích jazykov: *Kováčiková, E. – Gajdáčová - Veselá, K. 2016. Základy didaktiky cudzích jazykov. Nitra: PF UKF, ISBN 978-80-558-1050-8.* Uvedená publikácia s ohľadom na čas tvorby a projektové limity nebola financovaná zo zdrojov projektu avšak považujeme ju za relevantný výstup projektu v kategórii 1.12.

V databázovaných vedeckých časopisoch, konkr. v databáze SCOPUS boli publikované 2 štúdie, jedna doma a jedna v zahraničí dotýkajú sa didaktiky anglického a slovenského jazyka.

V domácich nedatabázovaných vedeckých časopisoch bolo publikovaných šesť vedeckých štúdií riešiteľov: Gabriela Petrová, Jana Duchovičová, Nina Kozárová, Elena Kováčiková, Igor Lomnický, Božena Horváthová, Eva Reid, Vladimír Langraf, Janka Schlarmannová,

Do zahraničných časopisov boli odoslané viaceré vedecké štúdie, napr. *Mental Representation of Learning Content and Learning Style*, *Integration of Theory and Practice in Teacher Training*, *Metacognitive Development of Students*, ai., ktoré vzhľadom na čas trvania riešenia projektu neboli do tohto času ešte vydané, sú však v recenznom konaní, prípadne prijaté do tlače v roku 2017.

V domácich recenzovaných vedeckých zborníkoch boli publikované štyri štúdie autorov: Zuzana Šimková, Vladimír Langraf, Eva Lőrinczová, Janka Schlarmannová.

V zahraničných recenzovaných vedeckých zborníkoch bolo publikovaných deväť vedeckých štúdií riešiteľov: Nina Kozárová, Denisa Gunišová Zita Jenisová, Soňa Čeretková, Jana Depešová, Eva Lőrinczová Zuzana Kováčová, Gabriela Jonášková, Ľubica Predanociová. Zoznam publikovaných výstupov uvádzame v bode 3

V rámci projektu boli v roku 2016 vypísané diplomové a bakalárske práce. Z vypísaných tém diplomových prác tematicky previazaných na riešený projekt vyberáme:

- *Mentálne mapovanie ako novší prístup k štruktúrovaniu učiva*
- *Vyučovanie podporujúce rozvoj metakognície*
- *Kritické a tvorivé myslenie budúcich učiteľov v kontexte ich profesijných kompetencií*
- *Kritické a tvorivé myslenie žiakov základných škôl v kontexte ich kariérnej perspektívy*
- *Kritické a tvorivé myslenie študentov stredných škôl v kontexte ich kariérnej perspektívy*
- *Kognitívne orientovaný prístup vo vyučovaní*
- *Pedagogická prax ako nástroj rozvoja psychodidaktických kompetencií učiteľov a jej komparatívna analýza*
- *Príprava na pedagogickú prax v teórii a pedagogickej praxi učiteľstva výtvarného umenia*
- *Reflection of English teachers and learners on current trends in ELT*
- *Use of Activating Methods in ELT*
- *Vyučovanie geografie miestnej oblasti v MAS SOTDUM (návrh učebnice pre základné školy)*
- *Komparácia geografického vzdelávania na Slovensku a vybranej európskej krajiny*
- *Vyučovací štýl učiteľa sekundárneho vzdelávania*
- *Hodnotenie technickej gramotnosti žiakov mladšieho školského veku*
- *Výtvarná výchova v krajinách Európskej únie v nižšom sekundárnom vzdelávaní*
- *Inštitucionálne záujmové výtvarné vzdelávanie detí a mládeže v krajinách Európskej únie*
- *Possibilities of Applying Internet Sources in Teaching Listening Comprehension*
- *Teacher's Role in Promoting Autonomous Learning of English as a Foreign Language*
- *Assessments and Evaluations at English Language Lessons at a Secondary School Level*
- *Progress in Pronunciation of Secondary School Pupils*
- *Using Films in Teaching English at a Bilingual School*
- *Development of Communicative Language Competences at B1 Level*
- *Vzdialenosť, rýchlosť, čas v matematických úlohách pre druhý stupeň ZŠ,*
- *Úlohy z biológie pre gymnáziá zamerané na objavné vyučovanie*
- *Vzdialenosť, rýchlosť, čas v matematických úlohách pre prvý stupeň ZŠ,*
- *Komix ako prostriedok riešenia slovných úloh na sčítanie a odčítanie v matematike prvého stupňa ZŠ*
- *Vyučovanie kombinatoriky na druhom stupni základnej školy na Slovensku*
- *Tvorba úloh na rozvoj algebrického myslenia žiakov Formovanie a hierarchizácia morálnych hodnôt u adolescentov*
- *Rozvíjanie sociálnych zručností a postojov žiaka*
- *Empatia a prosociálne správanie*
- *Osobnosť učiteľa a komunikačné kompetencie*
- *Riadenie edukačného procesu – kompetencia učiteľa občianskej náuky*
- *Implementácia metód podporujúcich aktívne učenie sa žiaka v predmete občianska náuka*
- *Hodnotenie kompetencií učiteľa etickej výchovy z pohľadu pedagogickej praxe*
- *Kompetenčný profil učiteľa etickej výchovy*

- *Didaktické spracovanie témy Ohrozené živočíchy*
- Vypísané a obsadené témy dizertačných prác v roku 2016 boli:
- *Čertková: Kompetencie žiakov v tímovom riešení otvorených matematických problémov*
  - *Lomnický: Koncepcia a metodika etickej výchovy v zmysle prehĺbenia humanizácie vzdelávania*
  - *Duchovičová: Vzťah sebaaponímania a učebných výkonov nadaných a intaktných žiakov*
  - *Fenyvesiová: Profesionálny rozvoj učiteľa a jeho determinanty*

K popularizačným aktivitám je možné zaradiť aktívnu účasť riešiteľov na vedeckých a odborných podujatiach. K uvedeným aktivitám zaraďujeme prezentáciu cieľov, výskumného dizajnu a teoretického ukotvenia riešeného projektu na vedeckej konferencii *Súčasnosť a perspektívy edukácie* konanej v Ružomberku (Duchovičová, Petrová); Aktívnu účasť zameranú na prezentáciu dielčich výsledkov skúmania na medzinárodnej vedeckej konferencii *SCHOLA 2016* v Prahe (Petrová, Kozárová) prezentované boli témy: *Integration of Theory and Practice in Teacher Training, Metacognitive Development of Students*. Aktívnu účasť na konferencii určenej pre didaktikov matematiky *Education the Educators vo Freiburgu* (Čertková), na konferenciách určených pre didaktikov jazykového vzdelávania v Prahe *3rd International Conference on Language and Literature in Education and Research 2016* (Kováčová), *Svet v obrazoch a frazeológii* (Kováčová). Zaraďujeme tiež usporiadanie odborného seminára v novembri 2016 pod názvom „Sloboda cestou tvorivosti“, ktorý bol venovaný didaktickej a metodickej aplikácii etickej výchovy do pedagogickej praxe v mimoškolskom vyučovaní. Súčasťou podujatia bola aj odborná diskusia s riaditeľom Štátneho pedagogického ústavu v Bratislave doc. PhDr. Ľ. Hajdukom, PhD. a nadviazanie spolupráce.

V rámci riešenia projektu vytvárali jednotliví členovia priestor pre nadväzovanie spolupráce s domácimi a zahraničnými partnermi. Na tento účel neboli čerpané projektové zdroje avšak vo významnej miere boli prezentované výskumné a metodické ciele a zámery riešiteľov. Ide najmä o podporu vzťahov s kolegami z Rakúska (Univerzita vo Viedni, Fakulta matematiky: dlhodobá spolupráca od roku 2002. Spoločná realizácia viac ako desiatky projektov bilaterálnej spolupráce a projektov Comenius) v oblasti prípravy učiteľov matematiky a školení učiteľov z praxe najmä v predmete didaktika matematiky: prednášky, tvorba úloh do učebníc matematiky, tvorba materiálov s akcentom na medzipredmetové vzťahy a využívanie IKT vo vyučovaní matematiky.

Spoluprácu s kolegami z Nemecka a Holandska (Vysoká škola pedagogická vo Freiburgu, Univerzita v Utrechte, Freudenthalov inštitút pre vyučovanie prírodovedných predmetov a matematiky: dlhodobá spolupráca od roku 2010 na viacerých medzinárodných projektoch: 7FP PRIMAS, Comenius: COMPASS, Erasmus+: InCluSMe, Matematický B-deň) v oblasti praktickej tvorby, overovania a diseminácie materiálov pre vyučovanie matematiky a prírodovedných predmetov orientovaných na aktivizujúce metódy vyučovania s akcentom na metódy objavného vyučovania, tímové riešenie problémov a úloh s kontextom v reálnom živote.

Spoluprácu s kolegami z Českej republiky (Univerzity v Olomouci a Zlíne) v oblasti tvorby modelu posilňovania pedagogickej praxe humanitných predmetov. Spolupráca bude pokračovať v podobe odborných podujatí (konferencie, semináre, študijné pobyty).

Spolupráca s kolegami z Bulharska (Bulharská akadémia vied, Inštitút matematiky a informatiky: dlhodobá spolupráca od roku 2008 vo využívaní IKT a dynamického matematického softvéru vo vyučovaní matematiky a v príprave a kontinuálnom vzdelávaní učiteľov matematiky).

V oblasti aplikácie dynamického matematického softwaru prebieha spolupráca so školami v rámci pedagogickej praxe študentov (diskusia s cvičnými učiteľmi o problematike pedagogickej praxe a príprave študentov učiteľstva). Spolupráca so ZŠ na Benkovej ulici v problematike práce s talentovanými žiakmi a využívaní tabletov vo vyučovaní na prvom stupni ZŠ. Spolupráca s neziskovou organizáciou EDULAB v začlenení tabletov do prípravy učiteľov matematiky a prírodovedných predmetov. Získanie 20 kusov tabletov, manažment využívania špecializovanej tabletovej učebne a realizácia projektu Škola na dotyk – Univerzita. Cieľom spolupráce je využiť uvedený priestor pre tvorbu didaktických materiálov stimulujúcich kritické a tvorivé myslenie žiakov v rámci projektu APVV.

Návšteva viacerých základných a stredných škôl v nitrianskom okrese a ďalších okresoch a diskusia s učiteľmi v rámci skvalitnenia didaktiky vyučovania, získanie spätnej väzby od skúsených učiteľov pre zodpovednú prípravu budúcich absolventov odboru a prepojenie teórie vyučovania s pedagogickou praxou. Zmyslom stretnutí bola aj príprava odborných seminárov na niektorých katedrách (napr. katedra pedagogiky, katedra etiky, katedra ligvodidaktiky ai.) za účasti učiteľov z praxe. Príprava workshopu pre ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským v Rumunsku v Nadlaku

Riešitelia tiež pripravujú spoločné publikácie s kolegami zo Západočeskej univerzity v Plzni a z Uniwersytet pedagogiczny Krakow.

Pracovníci Katedry výtvarnej tvorby a výchov organizovali medzinárodné výtvarné sympóziu v Banskej Štiavnici v septembri 2016 pod názvom „Krajinomalba – iný pohľad / Landscape – different view“ v spolupráci s Pedagogickým inštitútom Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowom Sączu v Poľsku. Aktivity v rámci vyššie uvedeného sympózia boli zamerané na fenomén kresebnosti a malebnosti v kontexte súčasnej maľby a interpretáciu skúmanej problematiky v kontexte didaktickej prípravy budúcich učiteľov výtvarného umenia pre edukačnú prax.

Uvedené a ďalšie aktivity významne prispeli k príprave výskumného prostredia a zabezpečeniu práve prebiehajúceho zberu výskumných dát.

Riešenie projektu priamo podnietilo podanie ďalších projektov v rámci jednotlivých schém, konkr.

VEGA:

- *Individuálna koncepcia a stratégia vyučovania v kontexte profesijného rozvoja učiteľa/Fenyvesiová*

KEGA:

- *Rozvoj kreativity a kritického myslenia adaptáciou moderných prístupov k programovaniu do výučby informaticky orientovaných predmetov/Skalka*
- *Psychodidaktika slovenčiny - učebnica pre vysokoškolskú prípravu učiteľov/Kováčová*
- *Ako tvoriť obraz - multimediálna učebnica výtvarnej tvorby./ Kratochvíl*
- *Podpora tvorby a diseminácie výučbových materiálov pre interaktívne tabule v predprimárnom a primárnom stupni vzdelávania prostredníctvom webovej lokality/Brečka*
- *Inkorporácia národnej stratégie polytechnickej výchovy na ZŠ do prípravy učiteľov techniky/Hašková*
- *Zvyšovanie popularizácie prírodovedných predmetov prostredníctvom implementácie vizualizovaných experimentov do vyučovacieho procesu/Jenisová*
- *Inovatívne metódy a formy výučby outdoorových činností pre štátny vzdelávací program iSCED 2 a ISCED 3/Krajčovič*
- *Rozvoj kompetencií budúcich učiteľov občianskej náuky orientovaných na plánovanie a projektovanie edukácie/Predanócyová*
- *Tvorba modernej vysokoškolskej učebnice a slovníkov pre základné a stredné školy z dejín biológie/Schlarmanová*
- *Aplikácia prosociálneho správania vo výchove k občianstvu/Jonášková*
- *Presahy výtvarného a hudobno-dramatického umenia v rámci umelecko-pedagogického procesu./Kleinová*

Vo vzťahu k účastníkom formálneho vzdelávania, konštatujeme, že v učiteľských študijných programoch (3. ročník bc. a 1. a 2. ročníku mgr. štúdia je aktuálne zapísaných 669 avšak doteraz boli zapojení len ako respondenti pri zbere dát, približne 220 študentov. Počas najbližších mesiacov počas identifikácie psychodidaktických stratégií budú títo študenti priamo hodnotiteľmi stratégií uplatňovaných v sledovaných didaktikách počas realizácie svojej pedagogickej praxe.

3. Zoznam výstupov a prínosov projektu za posledný rok

Počas prvých šesť mesiacov riešenia projektu bolo publikovaných, resp. je v tlači 23 výstupov z toho 9 bolo finančne podporených z projektových zdrojov.

Publikácie v karentovaných časopisoch v SR (SCOPUS)

- *Revealing the anthropocentric nature of language and the theory of the living word in the interpretation of the concepts vidieť 'see', vedieť 'know' and veriť 'believe' in the Slovak*

language./ Zuzana Kováčová / Elena Ciprianová In: *Topics in Linguistics*, Volume 17, Issue 2, Dec 2016, s. 59 - 72

Publikácie v zahraničných karentovaných časopisoch (SCOPUS)

- *Teacher Training Programs for Gifted Education with Focus on Sustainability* / Eva Reid, Božena Horváthová, 2016. DOI 10.1515/jtes-2016-0015. In: *Journal of Teacher Education for Sustainability : The Journal of the Institute of Sustainable Education*. - ISSN 1691-5534, Vol. 18, no. 2 (2016), online, p. 66-74.

Vedecké práce publikované v recenzovaných vedeckých časopisoch v SR

- *Psychodidaktické kompetencie učiteľa a možnosti ich rozvíjania prostredníctvom pedagogickej praxe v konkrétnych odborových didaktikách*/ Gabriela Petrová, Jana Duchovičová, 2016. In *Studia scientifica Fakultatis Paedagogicae*. Ružomberok : Verbum, ISSN 1336-2232, s. 88 - 101.
- *Responsibility and Task Structuring as the Basic Attributes of Learning Styles and Their Relation Towards Consistency and the Quality of Hierarchy of a Learner's Mind Map* / Nina Kozárová, Jana Duchovičová, 2016. In: *Acta Technologica Dubnicae*. - ISSN 1338-3965, č. 6 (2016), s. 29 - 46.
- *Sustainable Development in Slovak Educational Context*/ Eva Svitačová – Elena Kováčiková, In doi: 10.18355/PG.2016.5.2.271-282 *Slavonic Pedagogical Studies Journal*. - ISSN 1339-9055, Roč. 5, č. 2 (2016), s. 271-282.
- *Hodnotovo-výchovné aspirácie v pedagogickom procese*, Igor Lomnický, 2016. In: *Civitas*. - ISSN 1335-2652, Roč. 22, č. 50 (2016), s. 6-9.
- *Gifted and Regular Learners and Their Foreign Language Strategy Use* / Božena Horváthová, Eva Reid, 2016. DOI 10.18355/PG.2016.5.2.403-423. In: *Slavonic Pedagogical Studies Journal*. - ISSN 1339-9055, Roč. 5, č. 2 (2016), s. 403-423.
- *Bystruškovité (Carabidae) Veporských vrchov a Juhoslovenskej kotliny*, 2016. Langraf, Vladimír – Petrovičová, Kornélia – David, Stanislav – Schlarmanová, Janka In. *Ochrana prírody*. - ISSN 2453-8183, č. 28, online, (2016), s. 29-38.

Vedecké práce publikované v recenzovaných zborníkoch v SR

- *Content analysis in pedagogical research* / Zuzana Šimková, 2016. In: *LLCE2016 : súčasné výzvy vo vyučovaní jazykov: ako ďalej? s vybranými príspevkami Stará Lesná, Slovensko*, 28. - 29. apríl 2016 a *CLEaR2016 Prague*, 15 – 17 September 2016 ; 1. vyd. - Nitra : SlovakEdu, 2016. - ISBN 978-80-89864-00-3, CD-ROM, p. 95-108.
- *Chrobáky (Coleoptera) Poltárskej pahorkatiny so zameraním na bioindikačné druhy bystruškovitých (Carabidae)* / Vladimír Langraf a kol.; recenzent: Michal Ambros, Ivan Baláž, 2016. In: *Zoológia 2016 : zborník príspevkov z vedeckého kongresu, ktorý bol organizovaný v rámci 20. Feriancových dní, ktorý sa uskutočnil 24. až 26. novembra 2016 na UKF v Nitre*, - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2016. - ISBN 978-80-558-1102-4, S. 135-137.
- *Analýza programov na rozvoj sociálnych zručností* / Eva Lőrinczová ; recenzent: Lívia Fenyvesiová, Erich Petlák, 2016. In: *Variabilita pohľadov na edukačný proces : zborník príspevkov z XIII. medzinárodnej konferencie doktorandov a postdoktorandov v Nitre 4. mája 2016* ; editorky Eva Lőrinczová, Lucia Foglová. - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2016. - ISBN 978-80-558-1128-4, S. 111-122.
- *Carabidae Štiavnických vrchov*. Langraf, Vladimír, Rozenbergová, Katarína, Schlarmanová, Janka, Petrovičová, Kornélia, David, Stanislav 2016. In: *Zoológia 2016: Zborník príspevkov z vedeckého kongresu*. - 1. vyd. – Nitra, UKF, 2016. - ISBN 978-80-558-1102-4, s. 131-133.

Vedecké práce publikované v recenzovaných zborníkoch v zahraničí

- *Širší kontext učenia a rozvoj autoregulácie* / Nina Kozárová, Denisa Gunišová ; recenzent: Jaroslav Lipowski, Eva Mydlíková. In: *MMK 2016 : sborník ze VII. ročníka mezinárodní vědecké konference pro doktorandy a mladé vědecké pracovníky, konané v Hradci Králové 12. - 16. prosince 2016*. S. 710-716, Hradec Králové : ISBN 978-80-87952-17-7.
- *Moderná škola z pohľadu učiteľa / Modern school from teacher's perspective* / Zita Jenisová - Attila Dósa - Jana Braniša ; František Petrovič - Melánia Feszterová, 2016. In: *Média a vzdělávání 2016 – Media & Education 2016 : Sborník recenzovaných příspěvků mezinárodní vědecké konference* / Jan Chromý. - Praha : Extrasystem Praha, 2016. - ISBN 978- 80-87570-35-7, s. 54-59.

- *Rubrics as assessment tool of mathematical open-ended problems, (prijaté ako príspevok do recenzovaného zborníka medzinárodnej konferencie APLIMAT <http://evlm.stuba.sk/APLIMAT/indexe.htm>, Soňa Čeretková, (zborník je indexovaný v databáze SCOPUS). Zborník je v tlači*
- *Monitoring the impact factors of the working environment in education in technical subjects. Pedagogy and Didactics in Technical Education, Jana Depešová, SCHOLA 2016. Zborník je v tlači*
- *Sociálne aspekty výchovno-vzdelávacieho procesu v kontexte inkluzívnej edukácie / Eva Lőrinczová ; Pavla Andrysová, Tomáš Čech, 2016. In: Aktuální problémy pedagogiky ve výzkumech studentů doktorských studijních programů XI : recenzovaný sborník z mezinárodní vědecké konference, konané ve dnech 10. - 11. listopadu 2015 v Olomouci. - Olomouc : UP, 2016. - ISBN 978-80-244-4990-6, S. 186-198.*
- *Association as Part of Linguistic Image of the World Standard Verbal Responses: A Potential Tool of Effective Acquisition of Language Competences./ Kováčová, Z. In CLEaR2016. 15 – 17 September 2016 ISBN 978-80-89864-01-0 , s. 31*
- *Participácia žiakov v kontexte inkluzívneho vzdelávania. Eva Lőrinczová, 2016. In Międzynarodowej konferencji naukowej na temat edukacja - rehabilitacja – terapia dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościąeuropean pedagogy forum 2016.*
- *Teachers' positive and negative opinions on evaluation of their professional competences. Jonášková, G., Predanociová, L. Akol. In. SGEM 2016 : 3rd International Multidisciplinary Scientific Conference on Social Sciences and Arts, Conference Proceedings, Sofia 22 Aug - 31 Aug 2016. Bulharsko. DOI: 10.5593/SGEMSOCIAL2016/B11/S03.159*
- *The objectives of education in the context of civics – competence of teacher. Predanociová, Ľubica - Jonášková, Gabriela - Jakubovská, Viera: In: SGEM 2016 : 3rd International Multidisciplinary Scientific Conference on Social Sciences and Arts, Conference Proceedings, Sofia 24. - 30. August 2016. - ISBN 978-619-7105-70-4, s. 1159-1166. DOI: 10.5593/SGEMSOCIAL2016/B11/S03.148*

Vedecké monografie (rozsah publikácie min. 3 autorské hárky) v SR

- *Gunišová, Denisa - Kozárová, Nina. 2016. Pojmové mapy v teórii a praxi. Nitra : UKF, 2016. 174 s. ISBN 978-80-558-1075-1.*
- *Igor Lomnický, Štefánia Kuzmová. 2016. Tvorivé aplikácie etickej výchovy v mimoškolskej činnosti ; Nitra : UKF, 2016. - 164 s. - ISBN 978-80-558-1031-7*
Na predmetnú publikáciu sme zaznamenali aj ohlas v nekarentovanom vedeckom časopise 2016 Šlosárová, S. Podstatné súvislosti etickej výchovy. In Civitas. ISSN 1335-2652, roč. 22, č. 50, s. 16.

Vysokoškolské učebnice vydané v SR

- *Kováčiková, E. – Gajdáčová - Veselá, K. 2016. Základy didaktiky cudzích jazykov. Nitra: PF UKF, ISBN 978-80-558-1050-8.*

4. Upresnenie harmonogramu prác a cieľov na nasledujúci rok

V roku 2017 v rámci riešenia projektu je plánované pokračovanie v riešení prvej fázy projektu (október 2017), t.j. výskum odborovo didaktických stratégií uplatňovaných vo vyučovaní jednotlivých predmetov s dôrazom na kľúčové adaptívne vyučovacie stratégie uplatňujúce kognitívne orientovaný prístup pre rozvoj kritického a tvorivého myslenia žiakov. Budú použité najmä literárna a komparatívna metóda, behaviorálne metódy – priame pozorovania, metódy explorácie (dotazníky pre odborových didaktikov, cvičných učiteľov, učiteľov jednotlivých predmetov sekundárneho vzdelávania a pre študentov učiteľstva štruktúrovaný rozhovor), analýza písomného záznamu, analýza audiozáznamu a ďalšie metódy umožňujúce identifikovať predmet skúmania. Predpokladáme zároveň využitie metód komparatívneho výskumu pri porovnaní stratégií využívaných v edukácií u nás a v zahraničí. Pri spracovaní výsledkov budú použité metódy štatistického spracovania dát. Na konci prvej fázy (v septembri) bude organizovaná medzinárodná vedecká konferencia s cieľom popularizácie výsledkov, jej výstupom bude zborník vedeckých štúdií. Predpokladaná je ďalšia popularizácia výsledkov na zahraničných a domácich vedeckých podujatiach a vo vedeckých časopisoch a zborníkoch. Plánované je tiež vydanie 4 monografií, pričom jedna spoločná monografia všetkých riešiteľov bude prezentovať výsledky

výskumu a definuje obsahy didaktických situácií, ktoré budú pripravované v druhej fáze riešenia projektu.

Od novembra bude prebiehať tvorba databázy najlepších postupov (best practices) jednotlivých odborových didaktík a aplikácia výsledkov výskumu vo vizuálne zachytených realizáciách psychodidaktických stratégií v praxi s metodickým návodom situácie a následným expertným didaktickým a pedagogicko-psychologickým rozborom a stanovením úloh pre reflexiu praktickej situácie pre študenta. Metodologický postup zahŕňa definovanie didaktickej stratégie vyhovujúcej osobitostiam navrhnutej didaktickej situácie metódami „educational design research“ Vytvorené situácie sa stanú základom tvorby databázy Centra praktickej prípravy.

V roku 2017 predpokladáme tiež obhájenie dvoch dizertačných prác súvisiacich s témou výskumu a vytvorenie postdoktorandského miesta pre absolventa doktorandského štúdia.

Potvrdzujeme, že údaje uvedené v správe a jej prílohách sú pravdivé a úplné.

Zodpovedný riešiteľ

doc., PaedDr. Jana Duchovičová, PhD.

V   dd. mm. rrrr

.....
podpis zodpovedného riešiteľa

Štatutárny zástupca príjemcu

prof., RNDr. Ľubomír Zelenický, CSc.

V   dd. mm. rrrr

.....
podpis štatutárneho zástupcu príjemcu